Contributed by Ataulfo Riera
vrijdag, 16 september 2005 -

Het terrein dat in mei werd gecreëerd door de overwinning van een massaal links en volks neen tegen de Europese Grondwet opent enthousiasmerende perspectieven. Voorwaarde is dat deze historische kans tegelijk op nationaal en Europees niveau wordt aangegrepen door het aanreiken van een politieke, mobiliserende uitweg

Om de draagwijdte van de overwinning goed te begrijpen, moeten we terugkomen op de vier karakteristieken ervan: 1) Het was een massale populaire afstraffing van het neoliberalisme. 2) De complete afkeuring tegenover de partijen die verantwoordelijk zijn voor deze politiek, zowel ter rechter- als ter linkerzijde, was nooit gezien. De leiding van de sociaal-democraten en groenen werdt in zijn hemd gezet: eerder dan het 'minste kwaad' te verdedigen, verschijnen zij als de verdedigers van een grondig antisociaal Europa. 3) De neen onthulde en versnelde tegelijk de crisis van de fundamenteel anti-democratische Europese constructie. 4) Ze was tenslotte de vrucht van een unitair samenwerkingsverband zonder voorgaande tussen sociale, syndicale en andersglobalistische bewegingen en de radicale linkerzijde, daarbij inbegrepen dissidente stromingen binnen de sociaal-democratische en groene partijen.

Deze karakteristieken laten in Frankrijk toe in heel concrete termen en op korte termijn de uitdaging aan te gaan van de opbouw van een nieuwe antiliberale en antikapitalistische politieke kracht die in staat is de nieuwe maatschappelijke krachtsverhoudingen politiek uit te drukken. Op Europese schaal kan de uitbouw van een echte Europese sociale beweging op de agenda worden gezet, een beweging die veruit de militante netwerken en organisaties die verenigd zijn binnen de Europese Sociale Fora overstijgt.

Op het eerste gezicht lijkt de Belgische situatie minder beloftevol. De reden: de afwezigheid van een volksraadpleging en debat, van een belangrijke protestbeweging en vooral de houding van de syndicale leiding - het ABVV nam, ondanks de duidelijke oppositie vanuit verschillende van zijn sectoren, geen officieel standpunt in, terwijl het ACV de Grondwet verdedigt!

Nochtans zou de politieke en sociale actualiteit de situatie kunnen omkeren. Nu ze verzwakt is door communautaire prullenconflicten, kan de regering het zich niet meer permitteren haar aanvallen tegen de wereld van de arbeid uit te stellen (hervorming van het vervroegd pensioen, van de sociale zekerheid, begroting...). De syndicale leiding lijkt klaar voor de confrontatie in het geval dat de sociale verworvenheden al te brutaal in vraag zouden worden gesteld. Verhofstadt geraakt ingeklemd tussen het spook van een intersectoriële algemene staking enerzijds en de imperatieven van het Belgisch patronaat en van de Europese oligarchie anderzijds. Net zoals de liberalisering van de elektriciteits- en energiemarkt, van het transport of van de post, worden al die aanvallen immers gedicteerd door de Lissabonstrategie van de Europese Unie en haar richtlijnen.

Het moment is dus gunstig om de link te maken tussen 'nationale' maatregelen, de kapitalistische globalisering en de neoliberale politiek van de Europese Unie waarvan de Europese Grondwet een hoeksteen is.

Binnen dat kader kan de mobilisatie die voorzien is op 15 oktober tegen de Bolkestein-richtlijn, die unaniem verworpen wordt door de syndicale en sociaal-democratische leidingen, niet volstaan. Deze richtlijn is enkel de boom die het bos verbergt, ze is maar een integrerend bestanddeel van een breder geheel.

De beste manier om via een massale mobilisatie de link te maken tussen nationale antisociale maatregelen en de liberale Europese constructie wordt ons geboden naar aanleiding van de volgende Europese top van december in Brussel. Die zal het hebben over het 'Europees sociaal model' en, kers op de taart, het is Tony Blair, het archetype van het sociaal-liberalisme, die als orkestmeester zal optreden. Ook al lijkt het vandaag nog moeilijk om één breed Belgisch en Europees eenheidsfront op te bouwen dat sociale en syndicale bewegingen en de radicale linkerzijde

verbindt rond duidelijke doelstellingen (tegen de Grondwet, tegen het neoliberale Europa, voor een ander Europa), we moeten deze krachten tenminste maximaal doen convergeren in de richting van een gemeenschappelijk mobilisatieperspectief dat in staat is Verhofstadt en het Europa van het kapitaal te stoppen.